

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4906/2019
29.01.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Бранка Станића, др Драгише Б. Слијепчевића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., села ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство за рад, борацка и социјална питања коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1291/19 од 16.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1291/19 од 16.05.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1291/19 од 16.05.2019. године, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 15904/17 од 30.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог туженог за прекид поступка. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћеног ортопедског додатка за период од 01.09.2014. године до 31.07.2018. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћеног ортопедског додатка за период од 01.03.1999. године до 01.09.2014. године, исплати појединачно одређене месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 94.125,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.11.2018. године до исплате. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1291/19 од 16.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена је првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права. Предложио је да се ревизија сматра изузетно дозвољеном на основу члана 404. став 1. ЗПП због потребе уједначавања судске праксе.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (други став).

По оцени Врховног касационог суда, услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 404. ЗПП у конкретном случају нису испуњени. Изражен правни став нижестепених судова да је тужиочево потраживање застарело с обзиром да се исто односи на период од 01.03.1999. године до 01.09.2014. године, а да тужилац има право на исплату ортопедског додатка само за период од три године пре дана подношења тужбе је правилан.

У конкретном случају, ради се о стеченом праву тужиоца на исплату ортопедског додатка које у смислу члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода представља имовину тужиоца. Обуставом исплате ортопедског додатка тужени је повредио право тужиоца на мирно уживање имовине (правни став изражен у пресуди Европског суда за људска права у предмету „Грундић против Србије“ од 17.04.2012. године - објављена „Службеном гласнику РС“, број 43 од 30.04.2012. године).

Право на пензију - инвалиднину и друга социјална давања представљају имовину и та права не застаревају, али потраживања месечних износа неисплаћеног ортопедског додатка су новчана потраживања и застаревају за три године од доспелости сваког појединачног износа, како је то прописано чланом 372. Закона о облигационим односима (повремено потраживање). Рок застарелости од три године је и у случају да је захтев за исплату ортопедског додатка заснован на члану 172. Закона о облигационим односима, у вези члана 35. Устава Републике Србије (накнада штете због незаконитог или неправилног рада органа), јер се тада застарелост цени према члану 376. Закона о облигационим односима, како су то закључили и нижестепени судови.

У случају тужбе ради стицања без основа када се ради о потраживању повремених давања, а ортопедски додаток представља повремено давање, јер доспева у одређеним размацама времена, рок застарелости износи три године

колико је закон одредио чланом 372. Закона о облигационим односима, као рок за повремена потраживања, па нема места примени општег рока застарелости потраживања од 10 година, јер је чланом 371. Закона о облигационим односима прописано да се општи рок застарелости примењује само на она потраживања за која законом није одређен неки други рок застарелости.

Из наведеног произлази да не постоје услови прописани чланом 404. ЗПП, да се о ревизији тужиоца одлучује као о изузетно дозвољеној ревизији.

Испитујући дозвољеност ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору ради накнаде материјалне штете поднета је 27.10.2017. године, а вредност предмета спора побијеног дела износи 2.142.287,50 динара, што представља динарску противвредност износа 17.957 евра.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору који се односи на потраживање у новцу у коме вредност предмета спора побијеног дела (2.142.287,50 динара) не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић